

Anoek Nuyens stopt als curator Nieuwe Grond

Vier jaar geleden startte ik op initiatief van Jeffrey Meulman het programma *Nieuwe Grond*. Door het wegvallen van het Theater Instituut Nederland als gevolg van de bezuinigingen, was er nood aan nieuwe plekken waar zaken van algemeen belang centraal zouden staan en bevraagd konden worden.

Ik herinner me dat ik in die tijd boos en ontredderd was over de bezuinigingen, maar ook bruiste van de energie om dingen aan te pakken. Vol ongeloof en woede hadden we geprotesteerd, nu was het tijd om ons opnieuw te organiseren. Collectief, als sector, vanuit solidariteit en met als motto: denken vanuit voorstellen in plaats vanuit kritiek.

Samen met o.a. het Transitiebureau, Frascati Theater, Veem House For Performance, Academie voor Theater en Dans en Rekto:Verso werden bijeenkomsten en programma's ontwikkeld zoals Radio Futura, het Cultuurparlement van de Lage Landen en De Agenda waar gedurende een jaar lang verschillende discussies en voorstellen rondom inclusiviteit en duurzaamheid werden uitgewerkt. Sommige ideeën, zoals de Fair Practice Code, werden opgepikt in Den Haag en door ontwikkeld tot kunst- en cultuurbeleid. Simon van den Berg, eindredacteur van de Theatermaker en de Theaterkrant, omschreef *Nieuwe Grond* na het eerste jaar als 'actueel en diepgravend: van invloed op het daaropvolgende theaterseizoen'.

Met name de bijeenkomsten van De Agenda gaven me het gevoel dat er dingen aan het bewegen waren. Er leek sprake van een gedeeld besef dat als we echt iets wilden veranderen, we moesten samenscholen in plaats van elkaar weg concurreren.

En als ik zo terugkijk, dan zie ik ook wel dat er (kleine) dingen veranderd zijn. En ben ik trots. Op het team van *Nieuwe Grond*, op alle bezoekers die vanuit een urgentie en betrokkenheid aanschoven, meedachten en luisterden, op de partners waarmee ik samenwerkten, met name mijn collega's van het Transitiebureau waarmee ik zoveel meemaakte.

Maar wat overheerst is toch het gevoel dat noodzakelijke veranderingen in de podiumkunsten op het gebied van inclusie, diversiteit en fair practice zich (te) langzaam voltrekken. Misschien doe ik iets fout of ben ik te ongeduldig. Maar ik durf, na vier jaar *Nieuwe Grond*, ook te stellen dat er een aantal andere factoren meespelen.

Want hoewel iedereen een mening heeft en klaagt dat het anders moet, zijn er maar weinig mensen echt bereid iets te veranderen. Daar heb ik me in het begin over verbaasd, maar als je er langer over nadent is het niet zo gek. Allereerst omdat verandering tijd en energie kost. Je moet je organiseren, afspreken, overeenstemming bereiken, vergaderen, etc. En tijd is precies wat we niet hebben, want door de bezuinigingen van een paar jaar geleden, heeft iedereen een extra baan, zijn we 'drukdruk' en vooral bezig niet te bezwijken aan een burn-out.

Maar er speelt ook iets anders. Want verandering brengt consequenties met zich mee die niet altijd eenvoudig zijn. Het kan grote gevolgen hebben voor je belangen als individu of instituut. Een nieuw beleid kan voor de sector nog zo goed zijn, maar wat als jij daardoor de

helpt van je werknemers moet ontslaan? De meeste mensen haken bij die laatste gedachte af.

En dat is problematisch. Want mensen die verantwoordelijk zijn voor het salaris van andere mensen zijn vaak mensen met een uitgebreid netwerk, structurele subsidie en niet onbelangrijk: met macht. En uiteindelijk kan je nog zoveel praten en vergaderen, maar als mensen op machtige plekken niet bereid zijn om wezenlijke stappen te ondernemen en, bijvoorbeeld, plaats te maken in het kader van meer diversiteit op de werkvloer, dan gebeurt er niet zoveel. Dan stop je op een gegeven moment.

En dat ga ik nu doen. Wat niet betekent dat ik het opgeef. Er zijn namelijk nog zoveel andere strategieën te bedenken om verandering vanuit solidariteit te bewerkstelligen. Maar in de rol van curator van Nieuwe Grond merk ik dat mijn energie de laatste tijd voor een groot deel opgaat aan ergernissen en analyses over wat er om me heen gebeurt in plaats van nadenken over de vraag: hoe gaan we het anders doen? Het is van groot belang dat er steeds weer nieuwe energie en inzichten worden aangeboord om die veranderingen tot stand te brengen. *Nieuwe Grond* is daarvoor een belangrijk platform.

Dit jaar is een zogenaamd 'transitiejaar' waarin we zoeken naar een theatermaker of collectief dat zegt: wij zouden graag dit theaterseizoen willen openen met een aantal prikkelende voorstellen of ideeën. Mail ons gerust. We zijn benieuwd naar jullie ideeën.

Op afstand blijf ik nog betrokken en zal ik *Nieuwe Grond* natuurlijk met grote interesse blijven volgen.

Anoek Nuyens